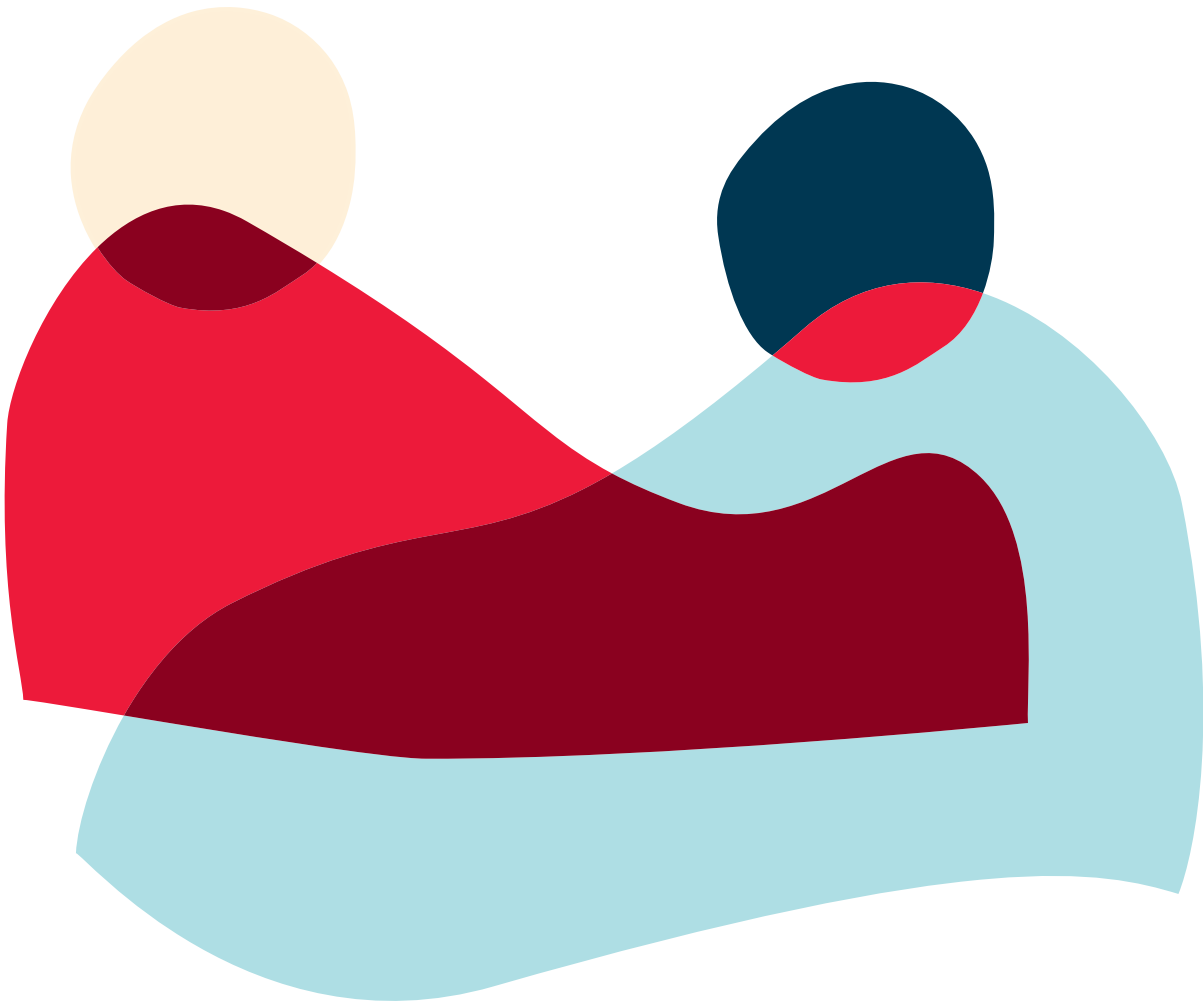

Digitaito

yritysvapaaehtoisuuden malli

iVAMOS!
Diakonissalaitos

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

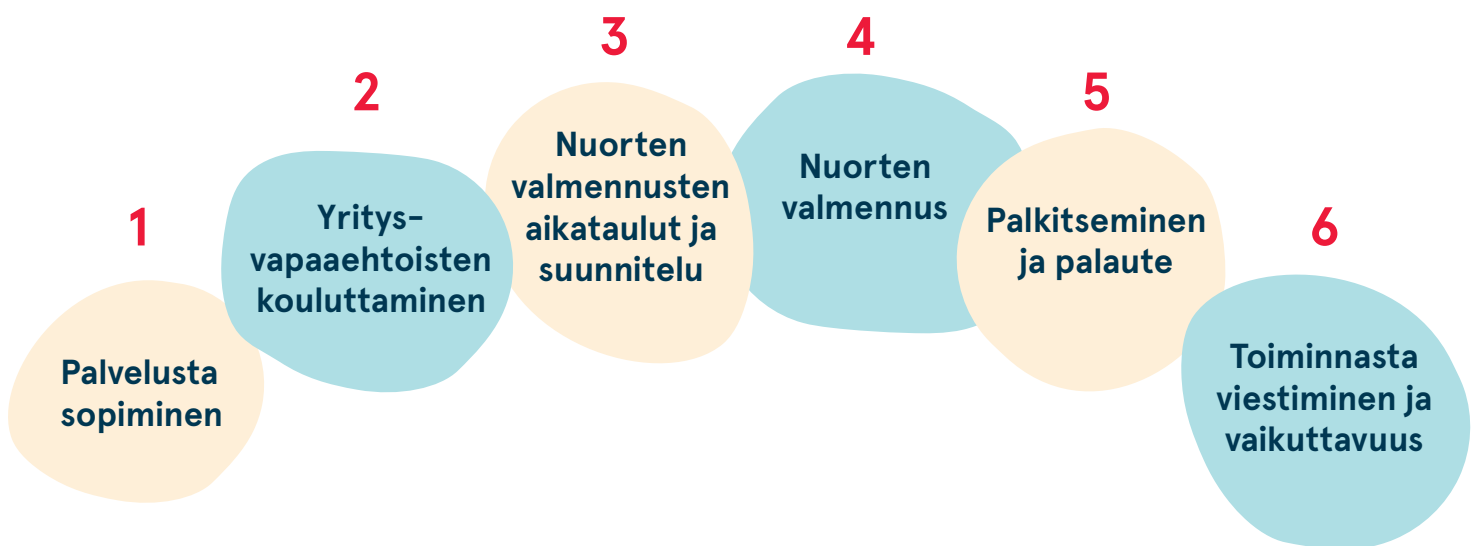
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hanke rahoitetaan osana unionin Covid-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.

Digitaito on yritys vapaaehtoistyön malli, joka on kehitetty palvelumuotoilun keinoin Vamoksen 2021–2023 Digistä voimaa hankkeessa (ESR). Kehittämistyössä vapaaehtoistyön kohde on NEET-nuoret. Työssä kehitetty valmennusmalli auttaa osaltaan vahvistamaan NEET-nuorten digitaalisia taitoja ja tukee näin heidän osallisuuttaan.

Tuloksena syntyi yritys vapaaehtoisuuden malli, johon kuuluu yritys vapaaehtoisten koulutus, nuorille suunnattu valmennuspaketteja, palaute ja palkitsemisjärjestelmä. Malli on kehitetty erityisesti teknologia ja viestinnän alan yrityksille, mutta se on sovellettavissa myös muille aloille ja yrityksille.

Digitaito – Yritys vapaaehtoisuuden malli

Yritys vapaaehtoistyön mallissa on otettu huomioon sekä yritys vapaaehtoistyöntekijöiden että nuorten tarpeet ja toiveet. Konseptin kehittämisessä käytettiin palvelumuotoilun eri menetelmiä.

Yritysvapaaehtoisten kouluttaminen ja koulutus

Kaikki yritysvapaaehtoiset osallistuvat kahden tunnin koulutukseen, ennen kuin valmentavat nuoria. Koulutuksen aikana tarkastellaan NEET-nuoria kohderyhmänä ja digitalisaation vaikutuksia heidän elämäänsä. Koulutuksen tarkoituksena oli varmistaa, että vapaaehtoistyöntekijät olivat valmiita kohtaamaan nuoria ymmärtäen heidän lähtökohtansa. Yritysvapaaehtoisten koulutus on merkitykseltään suuri. Konseptissa muodostuneet koulutusten teemat on kehittämissivaiheessa hyvin perusteltu ja avattu. Kestoltaan yksittäiset koulutukset ovat kaksituntisia, mikä ajallisesti on varsin lyhyt kattamaan kaikki ne teemat, joita vapaaehtoisten kanssa tulee käsitellä. Lyhyempää koulutusta on vaikea perustella jo eettisistäkään syistä. Koulutuksessa ero ammatillisen nuorten kanssa tehtävän työn ja vapaaehtoistyön välillä kirkastetaan.

Vapaaehtoisten koulutuksen runko on suunniteltu niin, että osallistujille tulee kokemus sellaisesta tilasta ja ilmapiiristä, jossa ajatuksia on helppo jakaa. Tämän kokemuksen he voivat toistaa omissa valmennuksissaan nuorille.

ARVOT

- Vamos tekee arvoista lähtevää työtä.
- Vapaaehtoiset sitoutuvat niihin valitessaan Vamoksen.

NEET-NUORET KOHDERYHMÄNÄ

- Ketä nuoret ovat ja mitkä ovat heidän taustansa?
- Mitä tulee huomioida vuorovaikutuksessa heidän kanssaan?

DIGI-SYRJÄYTYMINEN

- Miksi digitaalinen osattomuus liittyy syrjäytymiseen?
- Miten tämä vapaaehtoisuus voi tukea digitaalista osallisuutta?

EMPATIA-TAIDOT

Empatiaa ja läsnäolevaa kohtaamista voi harjoitella. Miten sitten? Nuorten tarinat on parasta kuulla heiltä itseltään, entä mitä muilla ammattilaisilla on sanottavaa?

POHDINTATEHTÄVÄT

- Miltä minusta tuntui kun sain tukea?
- Mikä minulle on tärkeää ja mitkä yhteisöt ovat tukenneet minua? Oivallukset lähtevät itsestä. Vuorovaikutus on A ja O.

TURVALLISEN TILAN PERIAATTEET

Kuinka luoda tila ja tunne että saa olla turvallisesti oma itsensä

KÄYTÄNTÖ

Kaikki valmennuksen järjestämisestä ja tietoa koko prosessista. Vamoksesta saat tukea koko matkan.

PALAUTETTA JA PURKUA

Mitä jäi mieleen, tuliko ideoita kehittämiseen?

Teemoina koulutuksessa on: **omien tunteiden tunnistaminen, empatiataidot, ymmärrys NEET-nuorista kohderyhmänä, digitaalinen syrjäytyminen ilmiönä, Diakonissalaitoksen arvopohja, turvallisen tilan periaatteet ja valmennusten konkreettinen järjestäminen**, sisältäen kaikki käytännön asiat.

Vapaaehtoisten koulutuksen runko on suunniteltu niin, että osallistujille tulee kokemus sellaisesta tilasta ja ilmapiiristä, jossa ajatuksia on helppo jakaa. Tämän kokemuksen he voivat toistaa omissa valmennuksissaan nuorille.

Työn koordinaatio ja tuki

Mukana toiminnassa on monia tahoja ja paljon liikkuvia tekijöitä. Siksi kokonaishallinta tulee olla yhdellä toimijalla. Varsinkin intensiivisemmässä valmennusprosessissa koordinaation tärkeys korostuu. Usein yritysvapaaehtoisella saattaa olla koulutuksesta huolimatta epävarmuuksia liittyen esimerkiksi nuorten kohtaamiseen ja valmennusten suunnitteluun. Intensiivisempi työskentely, johon esimerkiksi yksilömentorointi voidaan usein lukea, sisältää suuremman riskin ristiriitaisten tilanteiden tai haasteiden syntymiselle.

**Valmennukseen osallistuvilla
yritysvapaaehtoisilla ja nuorilla
pitää olla mahdollisuus saada
tukea prosessiin tai siihen liittyviin
haasteisiin sosiaalialan ammattilaiselta
koko toiminnan ajan.**

Valmennukseen osallistuvilla yritysvapaaehtoisilla ja nuorilla pitää olla mahdollisuus saada tukea prosessiin tai siihen liittyviin haasteisiin sosiaalialan ammattilaiselta koko toiminnan ajan. Tätä mahdollisuutta tulee painottaa kaikessa viestinnässä toiminnan aikana, jotta kynnyks yhteydenottoon pysyy mahdollisimman matalana.

Yritysvapaaehtoisten pitämät valmennukset nuorille

Mallin keskeisenä osana on nuorille pidettävät valmennukset. Ryhmävalmennuksen vaihtoehtoja on kaksi: kevyempi Diginurkka-malli ja työstöaikaa enemmän vaativa Digitaalito-valmennus. Digitaalito-valmennuksessa yritysvapaaehtoinen käyttää Teema-tarjotinta suunnittelun tukena. Teema valitaan yhdessä nuorten ryhmän kanssa kiinnostuksen ja tarpeen mukaan. Kahdesta ensimmäistä koulutustavasta voi valita itselleen sopivan joustavasti, ottaen huomioon osallistujan resurssit osallistua toimintaan. Valmennusmallit on kehitetty siis joustaviksi ja käyttäjälähtöisiksi.

Valmennusmallit on kehitetty siis joustaviksi ja käyttäjälähtöisiksi.

Lisäksi halukkailla on mahdollisuus tehdä yksilövalmennusta Digimentoroinnin avulla. Nuoret saavat toivoa itse mistä aiheesta kaipaavat yksilövalmennusta ja yritysvapaaehtoiset saavat käyttää omaa asiantuntijuutta hyödyksi valmennuksessa. Tapaamisten sisältöä tai tapaamiskertoja ei kuitenkaan määritetä mitenkään. Toiminnan koordinaattori yhdistää parit ja auttaa ensimmäisen tapaamisen järjestämisessä. Tapaamiset voivat olla etänä tai kasvotusten. Yksilövalmennusparit päättävät tapaamisista, jonka aikana he voivat tarvittaessa olla yhteydessä Vamoksen työntekijään niin paljon kun on tarpeen. Valmennuksesta kerätään palaute nuorilta ja mentoreilta.

Digitaito tapoja toteuttaa yritysvapaaehtoisuutta

DIGINURKKAVALMENNUS

- Kevyempi tapa toteuttaa vapaaehtoisuutta
- Valmis valmennus
- Palautetta nuorilta
- Todistus osallistumisesta

DIGITAITOVALMENNUS

- Auta nuorta omalla osaamisellasi luovasti
- Tutustu ryhmään syvemmin
- Saat tukea prosessissa
- Palautetta ja todistus

DIGIMENTOROINTI

- Yksilövalmennusta nuorelle, valitusta digiteemasta
- Joustavat aikataulut ja tapaamismäärät
- Todistus osallistumisesta

Nuorten valmennusten Teematarjotin

Teematarjotin valmennusten suunnittelun tueksi

Teematarjottimen avulla helpotetaan Digitaito-valmennuksen suunnittelua. Myös nuorten ryhmät hahmottavat paremmin minkälaisia digiteemoja yritysvalmiiksi voivat valmentaa. Tarjottimen teemat tulevat päivittyä säännöllisesti, esimerkiksi noin vuoden välein, sillä teknologia- ja viestintäala kehittyvät ja muuttuvat nopeasti. Tarjottimen vaihtuvat teemat ja ideat motivoivat myös yritysvalmiiksi luovuuteen ja oman osaamisen käyttöönottoon nuorten hyväksi.

Tarjottimen teemat tulevat päivittyä säännöllisesti, esimerkiksi noin vuoden välein, sillä teknologia- ja viestintäala kehittyvät ja muuttuvat nopeasti.

Yritysvapaaehtoisten motivaatio

Palaute ja joustavuus

Palaute nuorilta valmennuksista. Mahdollisuus sovittaa työ omiin aikatauluihin ja vaihtoehtoiset tavat toteuttaa työtä.

Merkityksellisyys

Kokemus, että omalla työllä on ollut merkitystä nuorten elämässä ja että saa olla osana yhteistä hyvää.

Yhdessä tekeminen ja vaihtelu

Yhteisölliset kokemukset muiden yritysvapaaehtoisten kanssa ja vaihtelu arkeen.

Palkitseminen

Kiitosta työstä: hyvästä työstä viestiminen julkisesti ja Diplomit.

Yritysvapaaehtoisten motivaation tukeminen

Palkitsemisen ja palautteen saaminen on lisätty osaksi mallia. Kaikissa valmennuksissa nuorilta kerätään yritysvapaaehtoisten pitämässä koulutuksissa lopuksi palautekysely. Palautekyselyyn on upotettu QR-koodi, joka helpottaa kyselyyn osallistumista (Forms). Palautteeseen vastataan valmennuksen aikana, jolloin saadaan vastaamisprosentti korkeammaksi.

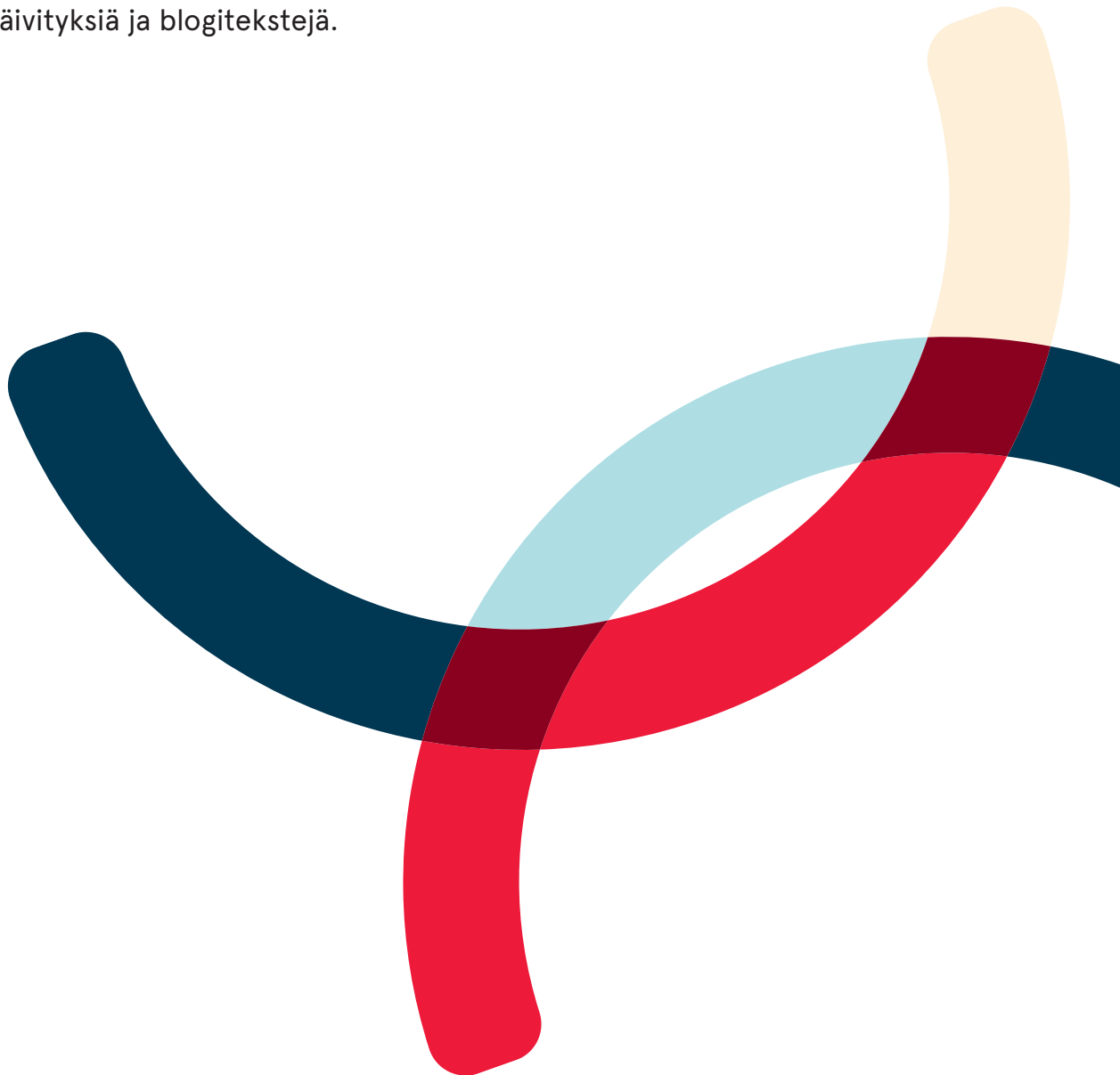
Motivaatiota lisää palkitseminen ja erilaiset sertifikaatit ja diplomit. Diplomit ovat osa palkitsemista. Koulutuksen käynyt yritysvapaaehtoinen saa työstään diplomin, jos on pitänyt nuorille vähintään yhden valmennuksen. Yritys taas saa sertifikaatin osoituksena sosiaalisesta yhteisvastuullisesta toiminnasta. Sertifikaatti myönnetään yritykselle vuosi kerrallaan sen toimintavuoden mukaan, jolloin yritys on ollut toiminnassa mukana.

Yritysvapaaehtoisille on tärkeää saada palautetta valmennuksista nuorilta. Nuorilta saatu hyvä palaute ja mukavat yhteiset keskustelut koettiin motivoivana. Mallissa on varmistettu tämän mahdollistuminen ja valmennusten palautteista toimitetaan aina kooste valmennuksia pitäneille yritysvapaaehtoisille.

Toiminnasta viestiminen osana työn vaikuttavuutta

Julkinen palaute ja viestiminen julkisesti eri sosiaalisen median kanavilla työn merkityksellisyydestä ja yritysvapaaehtoisten kokemuksista motivoi toimintaan sitoutumista. Näistä tavoista ja määristä sovitaan yrityksen kanssa ennen yhteistyön aloittamista.

Yritys saa valmiin viestinnällisen paketin, johon sisältyy esimerkiksi sosiaalisen median päivityksiä ja blogitekstejä.

Työn eettisyys

Yritysvapaaehtoisuustoiminnan järjestämisessä on tärkeää pohtia työn laatua ja eettisyyttä. Yritysvapaaehtoisten työ kohdistuu usein kaikkein heikoimmassa asemassa oleviin ihmisiin. Sekä yritysvapaaehtoiset että yritykset hyötyvät vapaaehtoistyöstä, mutta on ensisijaisen tärkeää ymmärtää, että työn tulisi hyödyttää ennen kaikkea kohderyhmää, jonka kanssa työtä tehdään. Toimittaessa nuorten kanssa, ammattilaisilla on päävastuu nuorten hyvinvoinnista. Koska toiminnan luonne on sensitiivistä, työn koordinoinnin tulee olla nuorten kanssa työskentelevällä asiantuntijalla. On uskallettava viestiä selkeästi yritysvapaaehtoisille ja yrityksille työn tavoitteista ja eettisistä periaatteista, jotka ovat olennaisia laadukkaassa nuorten kanssa tehtävässä työssä.

Koska toiminnan luonne on sensitiivistä, työn koordinoinnin tulee olla nuorten kanssa työskentelevällä asiantuntijalla.

Yritysvapaaehtoisuus voi olla konkreettinen väline kohdata ihmisiä ja elämäntilanteita eri perspektiivissä, kuin mikä omassa henkilökohtaisessa elämänpiirissä on mahdollista.